

VERKORTE VERSIE SOCIAAL JAARVERSLAG 2025

De uitgebreide versie, zoals gepresenteerd op de Algemene Ledenvergadering van 9 april 2026, is op te vragen via secretariaat@binnenwaard.nl

HET BESTUUR

Het bestuur was op 1 januari 2025 als volgt samengesteld:

voorzitter	Jan Boele, Bleskensgraaf
vice-voorzitter	Wim Breedijk, Molenaarsgraaf
secretaris	Margreet Korevaar-Verhoef, Bleskensgraaf
tweede secretaris	Jannet Lagendijk-van Werkhoven, Bleskensgraaf
penningmeester	Ellen de Winter-van der Poel, Oud-Alblas
lid	Karin Oskam-Kuiper, Wijngaarden
lid	Bob de Vries, Goudriaan
lid	Kees Baan, Brandwijk
lid	Gerard de Rooter, Ottoland

Op de algemene ledenvergadering van 20 maart 2025 waren de bestuursleden Kees Baan, algemeen lid Brandwijk, en Margreet Korevaar-Verhoef, secretaris, aftredend en herkiesbaar. Bij acclamatie werden zij herkozen.

Het bestuur vergaderde 8 keer in Het Voorhuis.

De vergaderingen van het Historisch Overleg Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (HOAV) werden door leden van het bestuur fysiek bijgewoond.

Het Historisch Collectief Molenlanden (HCM) vertegenwoordigt de 6 historische verenigingen van Molenlanden, waarin ook onze vereniging participeert.

Daarnaast nemen we deel aan het Regionaal Museum Overleg Alblasserwaard en de stichting HANCA. HANCA staat voor Historie, Archeologie, Natuur Collectief Alblasserwaard.

Tevens maken we deel uit van de Gebiedscoöperatie Alblasserpoort.

LEDENBESTAND

Op 1 januari 2025 stonden er 993 leden ingeschreven. Gedurende het jaar waren er 21 opzeggingen. We verwelkomden 61! nieuwe leden. Door overlijden ontvielen ons 8 leden. Het eindresultaat op 31 december 2025 is 1025 leden, hierin zijn ook de ruil- en schoolabonnementen en de 4 ereleden opgenomen.

VRIJWILLIGERS

Op verschillende terreinen wordt er door veel vrijwilligers hard gewerkt. Naast het bestuur zijn veel commissies heel actief met hun eigen stukje van het totaalpakket dat de vereniging biedt: van de instandhouding en het onderhoud van kleine monumenten tot het beheer van de textielcollectie, van huishoudelijk onderhoud tot het samenstellen van exposities, van gastvrij ontvangen tot terrein- en gebouwonderhoud, van archiefbeheer tot digitalisering van de diverse collecties.

In het uitgebreide verslag worden veel namen genoemd, maar nog lang niet van alle personen die zich belangeloos inzetten voor onze vereniging. Dank aan al onze vrijwilligers! De groep bestaat uit ruim 90 personen, waarvan velen al jarenlang actief zijn.

MUSEUM HET VOORHUIS

Om de vele bezoekers bij openstellingen en activiteiten gastvrij te kunnen ontvangen, geeft het regulier onderhoud in en rondom Het Voorhuis wekelijks werk, veelal op de woensdagochtend.

Tijdens de wisselweken van de exposities was het museum 3 keer op dinsdagmiddag gesloten. In december was het museum op dinsdagmiddag 23 en 30 december gesloten. In de maanden november en december was de kuiperij op dinsdagmiddag gesloten.

Het aantal bezoekers van 1 januari tot en met 31 december 2025 bedraagt tijdens de reguliere openingstijden 816 (565 in 2024, 854 in 2023). Daarnaast telden we tijdens de museumdag in april 101 bezoekers, waarvan 36 kinderen, en tijdens Open Monumentendag in september 273! bezoekers, waarvan 69 kinderen. Op deze beide zaterdagen was Het Voorhuis de gehele dag geopend.

In dit verslagjaar hebben we 15 groepen op bezoek gehad, waarvan 6 keer met een workshop advocaat maken, 2 keer met een high tea en 2 keer inclusief lunch. In totaal werden daarmee 221 gasten ontvangen.

Tijdens de 3 openingen van de nieuwe exposities in dit verslagjaar werden ruim 80 gasten ontvangen.

In het kader van de diverse exposities werden ‘bijpassende’ workshops gegeven. Tijdens *Rust en Ruimte* 1 keer ‘schilderen stilleven’ met 8 deelnemers/bezoekers, tijdens *Vermeer in de Polder* 5 keer ‘tas maken’ met in totaal 18 deelnemers/bezoekers, tijdens *Voorhuis Vol Kunst* werd in dit verslagjaar 1 workshop gegeven met 7 deelnemers/bezoekers.

Daarnaast werden 17 basisschoolklassen = totaal ca. 320 kinderen met begeleiding ontvangen.

Met de kledingkoffers van het museum is 6 keer een presentatie gegeven op locatie.

Op 1 januari 2025 waren 49 bedrijven (digitale) Vriend van Het Voorhuis. We sloten het jaar af met 51 (digitale) Vrienden van Het Voorhuis.

EXPOSITIES

In 2025 zijn er 3 nieuwe exposities in Het Voorhuis geweest. Bij elke nieuwe expositie wordt de inrichting van de Oomskamer zoveel mogelijk in lijn gebracht met de lopende expositie in Het Voorhuis.

28 september 2024 – 25 januari 2025: Rust en Ruimte

Op deze expositie is het werk te zien van portret- en landschapsschilder Marco Krauwinkel en één van zijn leerlingen. Zijn werk kenmerkt zich door heldere kleuren en het sterke licht-donker contrast in zowel de portretten als de landschappen.

1 februari 2025 – 14 juni 2025: 80 Jaar Vrij

In deze expositie is te zien wat er tijdens de Tweede Wereldoorlog onder andere in het gebied van de Binnenwaard is gebeurd. De nadruk ligt op de Bevrijding, maar aan de dreigingen en ellende van de Tweede Wereldoorlog kan niet worden voorbijgegaan. Er is geen bevrijding zonder strijd.

21 juni 2025 – 27 september 2025: Vermeer in de polder

Wie kent het niet? Het schilderij van Johannes Vermeer van circa 1658 met de titel Het Melkmeisje? Dirkje Aslander uit Brandwijk werd jaren geleden door dit schilderij geïnspireerd. Ze verzamelde voornamelijk borduurpakketten van Het Melkmeisje. Van de verschillende borduurwerken bij elkaar maakte Dirkje weer iets nieuws.

4 oktober 2025 – 24 januari 2026: Voorhuis Vol Kunst

Bleskensgraaf is de verbinding tussen de 3 kunstenaars die in museum Het Voorhuis exposeren. Dirk de Bruin is in het dorp langs de Graaf geboren en opgegroeid. Zijn echtgenote Maja de Bruin-van Gent is er opgegroeid en Jetteke Nix woont en werkt er al vele jaren. Het verschil is dat ze alle 3 met een ander materiaal werken. Maja werkt met verf en haar specialiteit is aquarelleren. Dirk creëert beeldhouwwerken.

WERKGROEPEN EN COMMISSIES:

Archiefcommissie

Deze commissie voert 5 hoofdtaken uit: *Documentenarchief, GTR-kaarten, Bibliotheek, Digitalisering*. Nieuw is een beeldbank voor de foto's van de Binnenwaard-dorpen, jarenlang door vrijwilligers verzameld.

Helaas zijn niet alleen onze beeldbanken, maar alle ZCBS beeldbanken gedurende een aantal maanden bezocht door zogenaamde robots, waardoor onze bezoekersaantallen heel hoog uitkwamen en dus niet betrouwbaar zijn. Deze kwestie is door ZCBS opgelost, maar voor dit verslagjaar zijn dus geen juiste cijfers te geven.

Beheerscommissie Het Voorhuis

Door de leden van deze commissie worden ongelofelijk veel uren gemaakt in het museum: van schoonhouden, onderhoud, beheren van de collectie voorwerpen die in de diverse depots zijn, tot het verzorgen van groepsontvangsten en workshops. Men is regelmatig meerdere keren per week in het museum, niet alleen vanwege voornoemde werkzaamheden, maar ook omdat meerdere leden ook nog actief zijn in andere commissies en / of gastvrouw zijn.

De dames binnen deze commissie die groepen ontvangen, workshops verzorgen, presentaties met de kledingkoffer geven en namens Het Voorhuis bij activiteiten naar buiten treden, doen dit waar mogelijk in de speciaal daarvoor gemaakte historische kleding.

Werkgroep beschrijving historische panden Binnenwaard

De historische panden in de Binnenwaard worden beschreven op de website: bouwkundige kenmerken, bewoningsgeschiedenis, foto's, krantenartikelen enz. Dit is een groeiend bestand, maar wordt op dit moment niet actief bijgehouden.

Digitaliseringscommissie objecten en textiel

Voorafgaand aan de digitalisering van de collectie worden de voorwerpen in depot getoetst aan het collectiebeleid. De digitaliseringscommissie beschrijft vervolgens het voorwerp, geeft het een uniek nummer, fotografeert het en voert het in in het collectieregistratiesysteem ZCBS. Daarin wordt ook de standplaats /bergplaats opgenomen. Het is een meerjarenproject.

Een deel van de voorwerpen kan via de website www.binnenwaard.nl bekeken worden. Een ander deel is alleen intern te bekijken. Er zijn dit verslagjaar geen nauwkeurige aantallen te geven van het aantal digitale bezoekers vanwege problemen bij alle beeldbanken, zie hiervoor onder archiefcommissie.

Educatiecommissie

In 2025 zijn 17 schoolgroepen ontvangen in Het Voorhuis: 9 keer regulier, 7 keer *80 Jaar Vrij* en 1 keer een educatieve verjaardag, een uitzondering in het kader van thuisonderwijs. Het speciale programma *80 Jaar Vrij* was voor de educatie een groot succes.

Verschillende vrijwilligers assisteren bij het ontvangen van de klas. Zoveel mogelijk wordt geprobeerd aan te sluiten bij de tentoonstellingen. De activiteiten worden hier deels op aangepast, indien mogelijk op het niveau van de kinderen. Er wordt nauw samengewerkt met MC Forte, die rondom het thema 'boerderij en ambachten' en 'wat is een museum' een schoolprogramma aanbiedt aan de scholen en ons museum daarin meeneemt. Ook de door onze vereniging gemaakte filmpjes en lesmateriaal 'Was' en 'Voedsel' over het leven in en om de boerderij worden via MC Forte onder de aandacht van de basisscholen in de gemeente Molenlanden gebracht. In combinatie met de educatie op de scholen wordt een bezoek aan onze museumboerderij gestimuleerd.

Er zijn dit jaar geen leskoffers uitgeleend.

De muizenspeurtocht en de fotospeurtocht die kinderen kunnen doen als zij tijdens een reguliere openstelling in Het Voorhuis komen, zijn een blijvend succes.

Dankzij een dit verslagjaar toegekende subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie en van de Gemeente Molenlanden wordt er samen met de basisscholen School met de Bijbel en De Stapsteen in Bleskensgraaf, Yuverta Chr. VMBO in Ottoland, BSO Wasko De Boerderij in Bleskensgraaf en Binnenbijmusea in Oud-Alblas een educatief 3D-spel in en rond het museum ontwikkeld. Leerlingen van Yuverta in Ottoland zijn hier actief bij betrokken. Het doel hiervan is om de cultuurhistorie van ons gebied op een eigentijdse wijze te laten leven bij met name de oudere basisschoolleerlingen en leerlingen van het middelbaar onderwijs.

Excursiecommissie

Onder het motto 'historisch verantwoord' en 'verrassend qua bestemming' zal gezocht worden naar excursiemogelijkheden. Dit jaar werd een excursie naar Maassluis met stadswandeling, vaart per trekschuit en vice versa rit met huifkar georganiseerd.

Expositiecommissie

De expositiecommissie heeft dit jaar drie nieuwe wisseltentoonstellingen ingericht.

Foto- en filmcommissie

De foto- en filmcommissie digitaliseert het fotomateriaal van alle dorpen uit ons werkgebied.

Klankbordgroep HVB / Het Voorhuis

Vanuit het bestuur is het initiatief genomen een klankbordgroep te vormen van jonge mensen, tussen de ca. 20 en 35 jaar, met als doel reflectie te vragen op onder andere onze activiteiten, website, PR en uitstraling. Ieder Binnenwaard-dorp wordt door 1 of 2 jongeren vertegenwoordigd. Dit jaar was de tweede bijeenkomst in Het Voorhuis. Het doel is jaarlijks 1 á 2 keer bij elkaar te komen.

Werkgroep gastvrouwen en -heren Het Voorhuis

Beheerscommissie, bestuur en vrijwilligers vormen met elkaar de groep gastvrouwen en -heren. Gastvrij ontvangen is het motto. Iedere openstelling zijn er 2 gastvrouwen en 1 gastheer aanwezig. Samen ontvangen zij de gasten bij binnenkomst, houden zij toezicht en zorgen zij voor consumpties. Bij de balie hangt een camera om diverse ruimtes 'in het oog' te houden. De gastheer geeft tijdens de openstellingen een demonstratie in de kuiperij. De Oomskamer valt ook onder hun toezicht.

Werkgroep onderhoud gebouwen en terrein / erf

Deze werkgroep verricht onderhoudswerkzaamheden aan de gebouwen, zowel binnen als buiten. Ook de sier- en moestuin valt onder deze werkgroep.

Werkgroep Kuiperij

Uitgezonderd de koudste wintermaanden november en december, zijn 2 vaste vrijwilligers elke dinsdagmiddag in de kuiperij te vinden. Naast het onderhoud van de oude machines en gereedschappen fabriceren ze met enige regelmaat een houten kuip, meestal in de vorm van een emmer. Bezoekers van Het Voorhuis worden regelmatig uitgenodigd om ook even in de kuiperij te komen kijken. Daar wordt de historie van het fabriekje verteld en zien de bezoekers hoe een kuip wordt gemaakt. De kringlooeconomie heeft inmiddels ook de kuiperij bereikt. Zo werd een versleten eiken parketvloer, die klaar lag voor de stort, omgetoverd tot een nieuwe eikenhouten emmer. Verder hebben de kuipers een oude zwengelpomp voorzien van een geheel nieuw binnenwerk. In de loop van 2026 zal de dan weer werkende pomp aan het stoephok worden gemonteerd.

Tijdens de zaterdagmiddagopenstelling zijn op toerbeurt de andere kuipers/gastheren aanwezig. Alle kuipers zijn in staat de machines te laten draaien en het verhaal over de kuiperij te vertellen.

Lezingencommissie

Dit verslagjaar waren er 5 lezingen, allen gehouden in De Spil te Bleskensgraaf.

Commissie Open Monumentendag en Klassendag

Deze tweede zaterdag in september werd aangesloten bij het landelijke thema *Erfgoed en Architectuur, gebouwd om te blijven*. Een vrijwilliger organiseerde namens onze vereniging deze dag in samenwerking met de overige 5 historische verenigingen van de gemeente Molenlanden. Via de *izi.travel*-app *Waard om te bekijken* kan nog steeds een route worden gereden langs alle monumenten in Molenlanden.

In de app is bij elk monument achtergrondinformatie te vinden. Voorafgaand aan Open Monumentendag wordt vanuit deze commissie de *Klassendag* georganiseerd voor leerlingen van de hoogste groepen van de basisscholen. Zij hebben de mogelijkheid een monument naar keuze te bezoeken, al of niet voorafgegaan door een introductie op school.

PR-commissie

De commissie denkt na over het naar buiten en binnen presenteren van de vereniging en het museum.

Commissie Kleine Monumenten Binnenwaard

Onze vereniging zet zich actief in om streekeigen kleine monumenten te behouden voor de toekomst door ze een nieuwe betekenis te geven. Dit doet zij door het restaureren van kleine monumenten in de streek zoals boenstoepen, waterinlaten, zijlen, toegangshekken tot kerkhoven, etc. Dit verslagjaar is een begin gemaakt met het herstel van de maipalen bij de boenstoepen in Goudriaan en de restauratie van 9 boenstoepen langs De Graafstroom en De Goudriaan. Ook het reguliere onderhoud, zoals maaien e.d., wordt gedaan vanuit deze commissie.

Textielcommissie

Het beheer van de omvangrijke textielcollectie is in handen van de textielcommissie. De zorg voor de juiste behandeling van de, soms kwetsbare, stoffen en het op de juiste manier bewaren van de kleding vraagt specifieke kennis. Alle bijzonderheden worden beschreven en de kleding wordt gerubriceerd. Ook deze collectie wordt gefotografeerd en ingevoerd in het registratiesysteem ZCBS en is daardoor ook toegankelijk voor digitale bezoekers, zoals vermeld onder digitaliseringscommissie objecten en textiel.

Website- en Facebookwerkgroep

De website www.binnenwaard.nl richt zich op alles waar de vereniging zich mee bezig houdt, de website www.museumhetvoorhuis.nl toont alle informatie over het museum en de daar plaatsvindende activiteiten. Meer dan 15.000 bezoekers namen dit verslagjaar digitaal een kijkje op onze websites.

Gedurende dit verslagjaar is een intranet-omgeving opgezet. Dit is een 'afgeschermd' gedeelte op onze website binnenwaard.nl dat uitsluitend toegankelijk is voor vrijwilligers van de HVB. Inmiddels is een beheerder voor gevonden.

Onze facebookpagina *Het Voorhuis in de Binnenwaard*, heeft bijna 600 volgers, en ons Instagram-account *museumhetvoorhuis*, ruim 160 volgers. Door met regelmaat iets te plaatsen wordt Het Voorhuis blijvend onder de aandacht gebracht.

VERENIGINGSBLAD DE BINNENWAARD EN NIEUWSBRIEVEN

Ook dit jaar zijn drie verenigingsbladen verschenen. Alle bladen kwamen uit in een kleuroplage van ongeveer 1000 stuks. Tussentijds werden 9 nieuwsbrieven uitgebracht.

STICHTING PUBLICATIES BINNENWAARD

Deze stichting is 'slapend' en handelt de lopende zaken af.

ACTIVITEITEN

Het totaaloverzicht van alle georganiseerde activiteiten staat in het uitgebreide jaarverslag.

TOT BESLUIT

Als bestuur kijken we terug op een druk en enerverend jaar, waarin Het Voorhuis weer volop in de schijnwerpers stond. Het was ook een jaar waarin diverse trouwe vrijwilligers soms korter, soms langer, geconfronteerd werden met (ernstige) ziekte.

Het was bijzonder om in dit gedenkjaar van 80 jaar bevrijding zo veel mensen te ontmoeten rondom dit thema, niet alleen in Het Voorhuis, maar ook bij alle presentaties. Bij alle mogelijke gelegenheden waar we als Historische Vereniging bij betrokken zijn of worden, wordt ook Het Voorhuis onder de aandacht gebracht. Uiteraard met als doel om mensen enthousiast te maken om een bezoek te brengen of om lid van de vereniging te worden.

Al deze activiteiten zijn alleen mogelijk door de enorme inzet van al onze vrijwilligers. Het is mooi om in reacties van bezoekers terug te horen of te lezen dat zij verrast waren door ons mooie museum en de zeer gastvrije ontvangst. Dank aan alle vrijwilligers van onze vereniging die met veel plezier en toewijding er steeds weer voor zorgen dat we een prachtige en bruisende vereniging hebben!

Bleskensgraaf, 2 april 2026
Margreet Korevaar-Verhoef,
secretaris